

ברכת ענט"י קודם הניגוב והשפשוף

פסחים ז, ב

אמר רב יהודה אמר שמואל כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן ... חוץ מן הטבילה ... דאכתי גברא לא חזי.

תוס' שם ד"ה על הטבילה

אומר ר"ת בשם הגאון דוקא בטבילת גר דלא חזי קודם טבילה דלא מצי למימר וצונו דאכתי נכרי הוא, אבל שאר חייבי טבילה ... מותר לברך ... אעפ"כ אומר ר"י דאין לגעור בנשים שמברכות אחר הטבילה, כיון דאיכא טבילת גר דלא מצי לברך לא חילקו. וכן בנטילת ידים לא חילקו בין נטילה של אחר בית הכסא דלא מצי לברך קודם. מיהו בנטילה יש טעם אחר לברך אחר נטילה קודם ניגוב, כדאמרין האוכל לחם בלא ניגוב ידים כאילו אוכל לחם טמא.

שוע"ר (מהדו"ק) סי' ד ס"ז

אין צריך לנגב הידים אחר הנטילה של שחרית ומותר לברך ברכת על נטילת ידים בלי ניגוב.

שוע"ר (מהדו"ב) סי' ד ס"א

צריך ליטול עד הפרק כמו לסעודה דהיינו עד חיבור האצבעות לכף היד ... יקח עוד מעט מים בכפו וישפשוף כפות הידים זו בזו לנקות לקיים ארחץ בנקיון כפי.

שוע"ר סי' ו

ב כיון שעיקר העבודה הוא להללו ולשבחו ולהתפלל לפניו לכן קודם התפלה שייך לברך על נטילת ידים.

ה כל המצות צריך לברך עליהן קודם לעשייתן אלא שבנט"י אי אפשר לברך קודם הנטילה לכן נדחית הברכה עד לאחר הנטילה, א"כ כל מה דאפשר לקרב הברכה שתהא סמוכה להנטילה צריך לקרב ולא להפסיק בינתיים.

שוע"ר סי' קנח

טז ומן הדין היה ראוי לברך קודם הנטילה שכל המצות מברכין עליהם עובר לעשייתן אלא שלפעמים אין ידיו נקיות כגון היוצא מבית הכסא לכך מברכין לעולם אחר הנטילה שלא לחלק בין נטילה לנטילה. ועוד שגם הניגוב הוא מן המצוה כמו שיתבאר. ואף על פי שלפעמים אין צריך ניגוב לא רצו לחלק בין נטילה לנטילה.

ואם שכח ולא בירך עד אחר הניגוב יברך אח"כ. ואף על פי שכל המצות שלא בירך עליהן עובר לעשייתן אינו מברך עליהן לאחר גמר עשייתן, מכל מקום מצוה זו כיון שלפעמים אי אפשר לברך עליה קודם עשייתה כגון היוצא מבית הכסא ומוכרח לברך אחר עשייתה אין לחלק בה בין פעם לפעם ולעולם יכול לברך אח"כ. אלא שלכתחלה מדקדקים לברך קודם הניגוב הואיל וגם הוא מן המצוה, אבל עיקר הנטילה שמברכים עליה היא הנטילה לבדה שכבר נעשית. ומכל מקום אם נזכר אחר שברך המוציא שוב אינו מברך על נטילת ידים.

יז כל האוכל בלא ניגוב ידים כאלו אוכל לחם טמא ... יש מפרשים שטומאה זו היא ממים הראשונים שנטמאו מהידים אם אין בהם רביעית, ואף שמים השניים מטהרין את הראשונים מכל מקום לכתחילה צריך להעביר את הראשונים לגמרי על ידי ניגוב ... ויש מפרשים שטומאתן היא מאיסתן שדבר מיאוס קרוי טמא כמו שאמר הכתוב לחמם טמא וגו'.

שוע"ר סי' רסג

ח והמנהג שמברכים אחר ההדלקה לפי שסוברין שאם תברך תחלה קיבלה לשבת ותהא אסורה להדליק ואף ביו"ט מדליקין תחלה כדי שלא לחלק בברכה אחת לברך אותה פעמים קודם הדלקה ופעמים אחר כך וכדי שתהא הברכה עובר לעשייה אינה נהנית מן האור עד אחר הברכה דהיינו שמשמיה ידה לפני הנר מיד אחר ההדלקה עד אחר גמר הברכה ואז מסירה ידה ונהנית מן האור וזה נקרא עובר לעשייה.

שוע"ר סי' רסג קו"א ס"ק ג

י"ל שאף שהפסיק הרבה יכול לברך, דאיזה גבול יש לדבר ... אף שהפסיקה הרבה אח"כ אין בכך כלום.

סדר נטילת ידים לסעודה

(ד) ואחר ששפך ב' פעמים על יד זו ובי' פעמים על יד זו מצות חכמים לשפשוף יפה זו בזו לטהרה יתירה. ולפי ששפשוף זה הוא מכלל מצות נטילת ידים לכן יברך ברכת על נטילת ידים קודם שפשוף זה כדי שתהא הברכה כמו עובר לעשיית המצוה ... ואם לא בירך קודם השפשוף יברך אחר כך קודם הניגוב ואם שכח יברך אחר כך.

שערי תשובה רס"ד

במחזיק ברכה בשם אור צדיקים למהר"מ פאפרש, שכתב בשם מהר"מ ניגרין, שאין רוח רעה סרה מהידים שחרית עד אחר הניגוב, ולפי זה לא יברך עד שינגב.

ספר המנהגים – חב"ד ע' 2

ברכת על נטילת ידים שחרית מברכים כשהידים נגובות.